

Ārlietu komiteja

2020/2136(INI)

4.6.2021

ATZINUMS

Sniegusi Ārlietu komiteja

Konstitucionālo jautājumu komitejai

par LES 50. panta īstenošanas novērtējumu
(2020/2136(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Andreas Schieder*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Ārlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Konstitucionālo jautājumu komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

- A. tā kā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 50. pants pirmo reizi tika izmantots saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības; tā kā Savienības konsekventas un pārredzamas pieejas rezultātā LES 50. pants lielākoties izrādījās piemērots mērķim, lai aizsargātu ES tiesiskās kārtības integritāti, garantētu juridisko skaidrību un drošību iedzīvotājiem un uzņēmumiem un nodrošinātu Apvienotās Karalistes izstāšanās sakārtotību;
 - B. tā kā ES vienotība visā procesā un jo īpaši Parlamenta ciešā iesaistīšanās visos aspektos, kas saistīti ar LES 50. panta īstenošanu, nodrošināja stabilu pamatu Izstāšanās līguma noslēgšanai un sarunām par turpmākajām attiecībām,
 - C. tā kā Politiskā deklarācija, kurā izklāstīts satvars turpmākajām Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes attiecībām, nosaka parametrus vērienīgai, plašai, dziļai un elastīgai partnerībai, aptverot arī ārpolitiku, drošību un aizsardzību un plašākas sadarbības jomas;
 - D. tā kā ir būtiski svarīga nozīme Eiropas Parlamenta dalībai un uzraudzības īstenošanai visā procesā, garantējot pārredzamību un politisko pārskatatbildību;
 - E. tā kā Protokols par Īriju / Ziemeļīriju ir Izstāšanās līguma neatņemama daļa, kuram formāli ir Līguma statuss un kurš tādēļ ir pilnībā saistošs saskaņā ar starptautiskajām tiesībām; tā kā, ņemot vērā pašreizējo spriedzi, ko izraisīja tas, ka Apvienotā Karaliste nepilda savas Protokolā par Īriju un Ziemeļīriju noteiktās saistības, Protokola galvenais uzdevums joprojām ir aizsargāt Lielās piektdienas vienošanās, kas pēdējos gadu desmitus nodrošināja Īrijas salā drošību un mieru,
1. atgādina, ka saskaņā ar LES 50. panta 2. punktu izstāšanās līgumos ir jāņem vērā valsts, kura izstājas, turpmākās attiecības ar Savienību;
 2. atzinīgi vērtē to, ka Izstāšanās līgumā tika ietverta "īpaša kārtība attiecībā uz Savienības ārējo darbību", ar kuru tika noteikti Apvienotajai Karalistei pārejas periodā saistoši pienākumi, kas izriet no Savienības noslēgtiem starptautiskajiem līgumiem, — tai ir jāīsteno visi līdz šim spēkā esošie un pārejas periodā pieņemtie Savienības ierobežojošie pasākumi, jāatbalsta ES paziņojumi un nostājas trešās valstīs un starptautiskajās organizācijās un, izskatot katru gadījumu atsevišķi, jāpiedalās ES militārajās operācijās un civilajās misijās, kas izveidotas saskaņā ar Kopējo drošības un aizsardzības politiku (KDAP), taču bez jebkādām vadošām pilnvarām jaunā dalības pamatnolīgumā; uzsver, ka šī kārtība tika noteikta, lai no izvairītos no tā, ka pārejas periodā tiktu traucēta Apvienotās Karalistes dalība minētajā politikā;
 3. norāda, ka Izstāšanās līgumā bija iekļauts noteikums par agrīnu vienošanos par ES un Apvienotās Karalistes turpmākajām attiecībām kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā un KDAP jomā;

4. pauž nožēlu, ka, neraugoties uz abpusēju ieinteresētību šādā nolīgumā, kas balstītos uz kopīgām vērtībām, palīdzot veicināt mieru un nostiprināt vispārēju uz noteikumiem balstītu kārtību, puses nevarēja izmantot šo iespēju sakarā ar AK valdības nevēlēšanos risināt sarunas par sadarbību ārpolitikā un drošības politikā;
5. atgādina, ka Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes turpmāko attiecību satvars tika noteikts Izstāšanās līgumam pievienotajā Politiskajā deklarācijā, kurā ir iekļauti abu pušu noteikti skaidri noteikumi par sadarbību ārpolitikas, drošības un aizsardzības jomā;
6. pauž nožēlu par to, ka Politiskās deklarācijas juridiski nesaistošais raksturs deva Apvienotajai Karalistei juridisku pamatu neiesaistīties attiecībā uz būtiskām tās satura daļām, jo īpaši tām, kas attiecas uz ārpolitiku un drošības politiku, kuras tādējādi nebija daļa no sarunām;
7. uzsver, ka, lai gan Politiskā deklarācija nav izpildīta un nav nolīguma par ārpolitiku un aizsardzību, abām pusēm būtu jāturpina sadarboties attiecībā uz ārpolitiku, veicinot demokrātiju, mieru un tiesiskumu, cilvēku drošību un globālu stabilitāti, cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību, cīņu pret klimata pārmaiņām, sieviešu un LGBTKI+ tiesību aizsardzību un atbrūošanas un ieroču neizplatīšanu, un ka, balstoties uz saistībām, kas paustas Politiskajā deklarācijā, kurā izklāstīts satvars turpmākajām attiecībām starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti, pēc iespējas drīz var tikt noslēgta vienošanās par sadarbību ārpolitikas, drošības un aizsardzības jomā, par paraugu izmantojot stratēģiskās partnerības nolīgumus (SPN), kādi jau ir noslēgti ar Kanādu un ar Japānu;
8. pauž dziļas bažas par nesenajiem Apvienotās Karalistes vienpusēji pieņemtajiem lēmumiem, kas ir pretrunā pilnīgai Izstāšanās līguma un Protokola par Īriju / Ziemeļīriju īstenošanai, kurus abas puses ir apņēmušās ievērot; atbalsta Komisijas veiktos pasākumus un aicina AK ātri atjaunot uz sadarbību orientētu un godprātīgu attieksmi;
9. atgādina, ka Izstāšanās līgumā ir paredzēts, ka tā īstenošanas praktisko kārtību var apspriest Apvienotajā Komitejā, un ka, lai gan ES jau ir demonstrējusi elastību, piešķirot labvēlības periodus, patvaļīga un vienpusēja pieņemto saistību pārkāpšana nepalik bez sekām;
10. uzskata — lai satvars turpmākajām attiecībām starp dalībvalsti, kas izstājas, un Savienību tiktu ņemts vērā izstāšanās līgumā, turpmāk tam pēc sava rakstura jābūt nepārprotamam, neatsaucamam un saistošam attiecībā uz sarunām par turpmākajām attiecībām, stājoties spēkā attiecīgajam izstāšanās līgumam;
11. atgādina, cik svarīga ir parlamentārā pārbaude visos šā procesa posmos; uzsver, cik svarīga ir Eiropas Parlamenta izšķirošā nozīme izstāšanās procedūrā; šajā saistībā norāda, ka ir svarīgi pilnībā piemērot LESD 218. panta 10. punktu attiecībā uz Parlamenta prerogatīvām saistībā ar izstāšanos, kurā ir noteikts, ka Parlaments ir jāinformē visos sarunu starp Savienību un trešām valstīm procedūras posmos; uzsver, ka Komisijai ir jāinformē Parlaments vienlīdzīgi ar Padomi;
12. uzsver, ka 50. panta īstenošanas laikā ir bijuši vairāki traucējumi un ģeopolitiskā ziņā ir izveidojies augsts nenoteiktības līmenis; šajā saistībā aicina Komisiju iestrādāt potenciālu izstāšanos regulējumā juridiskus un saistošus mehānismus, lai novērstu šādus

traucējumus.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	27.5.2021
Galīgais balsojums	+: 56 -: 3 0: 11
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Karol Karski, Dietmar Köster, Stelios Kouloglou, Maximilian Krah, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Jérôme Rivière, María Soraya Rodríguez Ramos, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Assita Kanko, Andrey Kovatchev, Paulo Rangel, Mick Wallace

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA**

56	+
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Paulo Rangel, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Claudiu Manda, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
The Left	Stelios Kouloglou, Idoia Villanueva Ruiz, Mick Wallace
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Jordi Solé, Tineke Strik, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Salima Yenbou

3	-
ECR	Charlie Weimers
ID	Harald Vilimsky
NI	Kostas Papadakis

11	0
ECR	Anna Fotyga, Assita Kanko, Karol Karski, Jacek Saryusz-Wolski, Witold Jan Waszczykowski
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Maximilian Krah, Thierry Mariani, Jérôme Rivière
The Left	Manu Pineda

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas